

**B.Com. Semester - 5 (CBCS) Examination**  
**Oct/Nov. - 2022(Old Course)**  
**ADVANCE STATISTICS - 5 (ELECTIVE - 1)**

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

**Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.1 સમજાવો : (1) શુન્ય પરીકલ્પના અને વૈકલ્પિક પરિકલ્પના (2) સાર્થકતાની કક્ષા અને સ્વાતંત્ર્યની માત્રા. (20)  
 અથવા

પ્રશ્ન.1 (A) નીચેની માહિતી માટે  $H_0 : \mu_1 = \mu_2$  અને  $H_0 : \sigma_1 = \sigma_2$  નું 5% સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો : (10)

| વિગત     | નિદર્શ -I | નિદર્શ -II |
|----------|-----------|------------|
| સંખ્યા   | 50        | 100        |
| મધ્યક    | 75        | 70         |
| પ્ર. વિ. | 10        | 12         |

પ્રશ્ન.1 (B) નીચેની માહિતી માટે  $H_0 : p_1 = p_2$  નું 5% સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો. (10)

|              |              |
|--------------|--------------|
| $n_1 = 1000$ | $x_1 = 750$  |
| $n_2 = 1200$ | $x_2 = 1000$ |

પ્રશ્ન.2 (A) બે નિરપેક્ષ યાદચ્છિક નિદર્શોની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે : (10)

| વિગત       | સંખ્યા | પ્ર. વિ. | મધ્યક |
|------------|--------|----------|-------|
| નિદર્શ -I  | 20     | 3.5      | 30    |
| નિદર્શ -II | 25     | 4.5      | 26.5  |

$H_0 : \mu_1 = \mu_2$  vs  $H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$  નું 5% સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો.

પ્રશ્ન.2 (B) બે પ્રમાણ્ય સમષ્ટિઓમાંથી યાદચ્છિક રીતે લીધેલા બે નિરપેક્ષ નિદર્શોની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે (10)  
 તો  $H_0 : \sigma_1^2 = \sigma_2^2$  નું 5% સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો.:

|            |    |    |    |    |    |    |
|------------|----|----|----|----|----|----|
| નિદર્શ -I  | 53 | 28 | 32 | 48 | 50 | 42 |
| નિદર્શ -II | 58 | 32 | 30 | 50 | 53 | 45 |

અથવા

પ્રશ્ન.2 (A) નીચેની માહિતી માટે  $H_0 : p = 0$  નું 5% સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો.  $n = 9$ ,  $r = 0.7$  (10)

પ્રશ્ન.2 (B) નીચેની માહિતી માટે  $H_0 : p_1 = p_2$  નું 5% સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો. (10)

$$n_1 = 19 \quad r_1 = 0.50$$

$$n_2 = 28 \quad r_2 = 0.65$$

પ્રશ્ન.3 નીચેના કોષ્ટક માટે સાબિત કરો કે  $\chi^2 = \frac{1}{3} k(k-1)$ . (15)

|   |     |     |       |     |   |
|---|-----|-----|-------|-----|---|
| 1 | 2   | 3   | ..... | k-1 | k |
| k | k-1 | k-2 | ..... | 2   | 1 |

અથવા

પ્રશ્ન.3 બે ગુણધર્મોની નિરપેક્ષતા માટે  $\chi^2$  - પરીક્ષણ સમજાવો.

પ્રશ્ન.4 સમજાવો : દ્વિગુણધર્મીય વર્ગીકરણ માટે વિચરણનું પૃથ્થકરણ. (15)

અથવા

પ્રશ્ન.4 નીચેની માહિતી માટે વિચરણનું પૃથ્થકરણ કરો.

|     | A  | B  | C  | D  |
|-----|----|----|----|----|
| I   | 56 | 54 | 58 | 56 |
| II  | 58 | 55 | 60 | 59 |
| III | 57 | 56 | 56 | 59 |

## English Version

Q-1 Explain : (20)

(1) Null Hypothesis and Alternative Hypothesis

(2) Level of significance and degree of freedom.

OR

Q-1 (A) for the following data test  $H_0 : \mu_1 = \mu_2$  and  $H_0 : \sigma_1 = \sigma_2$  by using 5% level of significance. (10)

| Particular | Sample-I | Sample-II |
|------------|----------|-----------|
| Size       | 50       | 100       |
| Mean       | 75       | 70        |
| S.D.       | 10       | 12        |

Q-1 (B) Test  $H_0 : p_1 = p_2$  for the following data using 5% level of sing. (10)

|              |              |
|--------------|--------------|
| $n_1 = 1000$ | $x_1 = 750$  |
| $n_2 = 1200$ | $x_2 = 1000$ |

Q-2 (A) For two independent random samples, the following information is obtained. (10)

| Particular | Size | S.D. | Mean |
|------------|------|------|------|
| Sample-I   | 20   | 3.5  | 30   |
| Sample-II  | 25   | 4.5  | 26.5 |

Test  $H_0 : \mu_1 = \mu_2$  v/s  $H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$  at 5% level of significance.

Q-2 (B) The following are two independent samples drawn from two normal population. (10)

Test  $H_0 : \sigma_1^2 = \sigma_2^2$  by using 5% level of significance.

|           |    |    |    |    |    |    |
|-----------|----|----|----|----|----|----|
| Sample-I  | 53 | 28 | 32 | 48 | 50 | 42 |
| Sample-II | 58 | 32 | 30 | 50 | 53 | 45 |

OR

Q-2 (A) A random sample of 9 pairs of observation from normal population gave  $r = 0.7$ . (10)

Test  $H_0 : \rho = 0$  using 5% level of significance.

Q-2 (B) Test  $H_0 : p_1 = p_2$  at 5% level of significance for the following data (10)

|            |              |
|------------|--------------|
| $n_1 = 19$ | $r_1 = 0.50$ |
| $n_2 = 28$ | $r_2 = 0.65$ |

Q-3 For the following table prove that  $\chi^2 = \frac{1}{3} k(k-1)$ . (15)

|   |     |     |       |     |   |
|---|-----|-----|-------|-----|---|
| 1 | 2   | 3   | ..... | k-1 | k |
| k | k-1 | k-2 | ..... | 2   | 1 |

OR

Q-3 Explain  $\chi^2$  - test for independent of two attributes.

Q-4 Explain the method of analysis of variance for two way classification. (15)

OR

Q-4 Analyse the following data completely.

|     | A  | B  | C  | D  |
|-----|----|----|----|----|
| I   | 56 | 54 | 58 | 56 |
| II  | 58 | 55 | 60 | 59 |
| III | 57 | 56 | 56 | 59 |

\*\*\*\*\*